

21/01 2018

JBK

Arkitektskolens Aftagerpanel 2018

Afrapportering fra fagleder

Fagleders redegørelse for hvorledes KADK har fulgt op på aftagerpanelets afrapportering for 2018.

I "Afrapportering, Kunstakademiets Arkitektskoles aftagerpanel 2018" kan man læse detaljeret om, hvorledes de enkelte mål er blevet behandlet i aftagerpanelet hen over året.

Mere konkret har vi på Arkitektskolen arbejdet med Aftagerpanelets anbefalinger på følgende måder:

a) Fokus på udvikling af kandidatprogrammer i samarbejde med institutterne samt efteruddannelse, f.eks. gennem udvikling af et masterprogram på hvert institut

- Aftagerpanelet anbefaler, at man i uddannelsen sikrer, at de studerende tilegner sig tilstrækkelig arkitektfaglig viden, så arkitektuddannelsen ikke udhules. Derudover anbefaler panelet, at de studerende gøres bekendte med rollemodeller, som eks. arkitekter, der har startet egen virksomhed eller selv har gået ledelsesvejen.

Fagleder: Der arbejdes kontinuerligt på at sikre, at curriculum er balanceret, tidssvarende og arkitektfaglig relevant. Senest har man i udviklingsprojekt 17: "Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne" gennembearbejdet hele den tværfaglige undervisning for at sikre, at arkitektfaglig metode, erhvervsrettede kompetencer og teknologi er integreret i undervisningen på lige fod med de traditionelle kompetencer i teori, historie, formgivning, konstruktioner, æstetik osv.

De nye 1. års studerende deltog i år på en erhvervsdag, hvor 10 meget forskellige arkitekter fortalte om deres job og karrierevej. De studerende støder også løbende på alternative rollemodeller gennem deres studie, eksempelvis i 6-ugers blokken "Organisation", ligesom vores arbejde med utraditionelle praktiksteder er med til at fremme dette fokus.

- Aftagerpanelet anbefaler, at KA også kigger på muligheden for at udbyde efter-/videreuddannelse inden for FN's bæredygtigheds mål, som KA har arbejdet målrettet med de seneste år.

Fagleder: I sommeren 2019 udbydes der for første gang en række EVU-kurser under fællestitlen "KADK Summer Academy". En række af disse kurser vil arbejde direkte med FN's bæredygtigheds mål. Målene kommer også til at spille en væsentlig rolle i andre fremtidige EVU-initiativer, men her er planlægningen ikke lige så langt p.t.

b) Arbejdsmarkedets blik på de digitale kompetencer og forståelser

- Aftagerpanelet anbefaler, at der etableres et styrket samarbejde med IT-universitet, som kan foregå på forskellige niveauer, men som på sigt kan have samme tyngde som samarbejdet med CBS.

Fagleder: Vi forventer os meget af samarbejdet med CBS og håber, det kan danne model for andre lignende samarbejder, herunder med IT-universitetet. Der findes dog allerede, på især forskningssiden, en række veletablerede, dybe samarbejder med IT-universitetet, herunder det store EU-forskningsprojekt "Flora Robotica: Societies of Symbiotic Robot-Plant Bio-Hybrids as Social Architectural Artefacts" som undersøger, hvad planter og robotter har med arkitektur at gøre.

- Aftagerpanelet anbefaler, at de studerende møder de digitale fagligheder tidligt både gennem det gode fundament, der er i CITA men også i samarbejdet med IT-universitet og andre aktører.

Fagleder: Der arbejdes med de digitale færdigheder overalt på studiet. Senest er det som en del af udviklingsprojekt 17: "Erhvervskompetencer i design- og arkitektuddannelserne" blevet besluttet, at de store it-kurser, der er en del af den tværgående bacheloruddannelse, skal udskilles i selvstændige moduler. Det sker for at sikre en god progression og for at kunne evaluere de studerendes kompetencer mere præcist. Indtil nu er it-undervisningen blevet bedømt som en integreret del af den samlede undervisning, og det har til dels sløret faget. Der arbejdes løbende med det didaktiske - hvordan underviser man bedst i de digitale fagligheder? It-underviserne kan fortælle, at de studerende, der starter i dag, på den ene side er digitalt indfødte, men på den anden side ofte overvurderer deres dybe, systematiske færdigheder. For de kandidatstuderende arbejder vi mod at lave en mere specifik it-undervisning, hvor man ikke alene fokuserer på repræsentation, men også inddrager mere avancerede og kandidatprogram-specifikke kompetencer indenfor eksempelvis simulering og digital fabrikation.

CITA er et digitalt fyrtårn på arkitektuddannelsen og målet er, at alle studerende på et tidspunkt i løbet af deres bacheloruddannelse, undervises af forskere fra CITA som en del af den tværgående undervisning.

De digitale færdigheder søges også styrket ved etableringen af det nye KADK:LAB. Dette projekt er nu nået til en fase med gradvis implementering. Vi ser i høj grad KADK:LAB som et krydsfelt, der undersøger sammenhængen mellem analoge og digitale metoder. Her skal de studerende ikke bare møde digitale modeller, de skal også møde digital fabrikation og gerne i samarbejde med eksterne virksomheder og andre institutioner

- Aftagerpanelet anbefaler, at der også arbejdes for at bringe de digitale værktøjer i brug i hele byggeriets livscyklus, bl.a. andet ved at arbejde med at monitorere den reelle verden, altså brugen af vores bygninger og byer.

Fagleder: Monitorering af bygninger og byer, big data og cirkulært byggeri er nye og meget aktuelle emner, som i stigende grad integreres i undervisningen. Der arbejdes med brugen af digitale værktøjer til monitorering af bygninger og byers performance på programmer som Bosætning, Økologi og Tektonik (BØT) og Architecture and Extreme Environments (AEE). Der arbejdes også med 3D digitale scanningsværktøjer på Kulturarv, Transformation og Restaurering (KTR) og big data på Urbanism & Societal

Change (USC). Vi har stor fokus på dette område, da den teknologiske udvikling går meget hurtigt.

c) Arkitektens rolle: Kandidaternes kompetencebredde i arbejdsmarkedet. Praktikfokus samt rådgivning om udviklingsprojekter, særligt projekt 17: Erhvervskompetencer i design og arkitektuddannelserne, og projekt 18: Omsætning af faglighed til beskæftigelse. Uddybning af betydning af FN's bæredygtighedsmål

- Aftagerpanelet anbefaler, at det skal være et bredt arbejdsmarked. At praktikpladserne skal afspejle det reelle arbejdsmarked med cirka 1/3 på arkitektvirksomheder, 1/3 på kommunale arbejdspladser og 1/3 i andre virksomheder.

Fagleder: Der er fokus på, at der skal være praktikpladser til et bredt arbejdsmarked, blandt andet via udarbejdelse af institutspecifikke lister med faste samarbejdspartnere. Der er stadig en overvægt af praktik på arkitektvirksomheder, men det går den rigtige vej. Fra næste år er der obligatorisk praktik for alle studerende.

- Aftagerpaneler vil gerne følge en hurtig evaluering/læring af at være i praktik på 6. semester.

Fagleder: Der vil være løbende årlig tilbagemelding om praktik til aftagerpanelet.

- Aftagerpanelet anbefaler, at tværfagligheden skal sikres, så uddannelsen bindes sammen med erhvervet. Fag med kontakt til CBS, DTU m.fl. skal synliggøres. Samtidig er det vigtigt at fastholde og udvikle tværgående initiativer som onsdagsrækken (en serie af forelæsninger, der ligger om onsdagen) og faget "arkitekturhistorie".

Fagleder: Dette sker allerede i vidt omfang. Det nye samarbejde med CBS blev bredt annonceret, og det har ikke været et problem at få studerende fra hverken KADK eller CBS. Onsdagsrækken, den store forelæsningsrække som over en 2-årig cyklus introducerer til arkitekturhistorien, er velbesøgt med flere hundrede deltagere hver gang, heraf også mange eksterne. Herudover kan man også pege på eksempelvis den internationale forelæsningsrække, hvor topnavne fra hele verdenen forelæser 5-7 gange årligt.

- Aftagerpanelet anbefaler, at dimittenderne skal være kompetencebevidste, bruge deres netværk og søge bredt. De skal have viden om den virksomhed, de søger job hos. De skal være bevidste om, at de har særdeles gode kompetencer inden for analyse og projektledelse, og de skal være bedre til at sælge sig selv.

Fagleder: Vi har i de sidste år arbejdet meget målrettet med netop disse færdigheder, ikke mindst via en række kurser for studerende på det sidste år af deres kandidatuddannelse. Udviklingsprojekt 18: "Omsætning af faglighed til beskæftigelse" arbejder videre med at fokusere på initiativer, der har direkte indflydelse på en succesfuld overgang til arbejdsmarkedet herunder kompetence- og målafklaring, bevidsthed om bredden på arbejdsmarkedet, karrierebevidsthed, øgede formidlingskompetencer, netværksdannelse og forståelse for brug af netværk m.v.

- Aftagerpanelet anbefaler, at man fortsætter arbejdet med FN-målene, men at man samtidigt forholder sig kritisk til målene, og til hvordan, man som arkitekt, kan bidrage.

Fagleder: Der arbejdes fortsat meget aktivt med målene. Oprindeligt var det planlagt, at denne satsning sluttede med udgangen af 2019, men Strategisk Ledelse har i slutningen af 2018 besluttet at genstarte udviklingsprojekt 7: "FN tema" for at man kan drøfte, hvordan FN-målene kan bruges aktivt efter 2019. Indtil nu har der været meget fokus på især afgangprojekter, men fremover er planen, at FN-målene integreres endnu dybere i uddannelsen fra start til slut. KADK oplever en meget stor interesse for dette område, både fordi vi har været tidligt ude i forhold til andre spillere, men også fordi fokuseringen på "løsninger" resonerer i samfundet omkring os. Der bliver skrevet mange rapporter, men der sker noget helt andet, når vores studerende viser eksempler på løsninger - det sætter samtalen i gang.

d) Drøftelse: Hvad sker der, når/hvis vi mangler arkitekter og designere

- Aftagerpanelet anbefaler, at situationen følges tæt og sammenstilles med en mulig økonomisk nedgang, og hvad det betyder for arbejdsmarkedet.

Fagleder: KADK følger udviklingen i arbejdsløshed blandt dimittenderne nøje. De seneste offentliggjorte data fra Uddannelses- og Forskningsministeriet (oktober 2018) viser, at ledigheden blandt arkitekter fra KADKs dimittendårgang 2015 to år (4.-7. kvartal) efter endt uddannelse er på 9 %, svarende til kun omkring 19 fuldtidsledige personer. Opgørelsen viser også, at ledigheden har været faldende trods et stigende antal færdiguddannede kandidater.

Selvom der i øjeblikket er højkonjunktur i arkitektbranchen, tyder meget på, at der på længere sigt vil opstå mangel på arkitekter, hvis man fastholder det nuværende lavere indtag.

KADK har sammen med Arkitektskolen Aarhus taget initiativ til at indhente yderligere data for at kunne kvalificere diskussionen om en eventuel fremtidig mangel. Der er i øvrigt tæt kontakt til branchen, herunder Arkitektforeningen, FAOD og Danske Ark som alle deler bekymringen for, at der på sigt kommer til at mangle arkitekter.